Lietas Nr. C17099003
Lietas arhīva Nr. CA-2646-13/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 25.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis N.Riņķis

tiesneši V.Vazdiķis un I.Zaļā

ar tiesas sēžu sekretāri E.Jurkevicu,

piedaloties zvērinātai advokātei A.Salmanovai,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. B/ prasību pret /pers. C/, trešajām personām /pers. D/, /pers. E/ un Jūrmalas pilsētas domi, par lietošanas kārtības noteikšanu, servitūta noteikšanu, lietojuma traucējumu aizlieguma noteikšanu, likumā atļauto darbību veikšana noteikšanu un /pers. C/ pretprasību par lietošanas kārtības noteikšanu, nomas maksas un tiesas izdevumu piedziņu, pienākuma uzlikšanu nojaukt saimniecības ēku, sakarā ar /pers. C/ iesniegto apelācijas sūdzību par Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 13.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2003. gada 11. jūlijā /pers. B/ iesniedza tiesā prasību pret /pers. C/ par lietošanas kārtības noteikšanu zemesgabalam 434 kv.m. platībā /adrese/ Jūrmalā, būvniecības tiesību atzīšanu, lietošanas kārtības reģistrāciju zemesgrāmatā un tiesas izdevumu piedziņu norādot, ka prasītājai 2000.gada 11.augustā nostiprinātas īpašuma tiesības uz ¼ domājamo daļu no nekustamā īpašuma.

Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2011.gada 20.jūnija lēmumu lietā pieaicinātas trešās personas /pers. D/ un /pers. F/.

2011.gada 20.jūnijā prasītāja iesniedza prasības pieteikuma grozījumus ar kuriem lūdza noteikt lietošanas kārtību zemesgabalam, nodibināt servitūtu par labu prasītājai, tiesības veikt visas ar likumu atļautās darbības un piedzīt tiesāšanās izdevumus.

2012.gada 11.maijā tiesā iesniegts pretprasības pieteikums par zemesgabala lietošanas kārtības noteikšanu, nomas maksas Ls 297,86 un tiesas izdevumu piedziņu no prasītājas un pienākuma uzlikšanu nojaukt būvi Nr. 002 /šķūni /.

Ar tiesas 2012.gada 7.maija lēmumu trešā persona /pers. F/ aizstāta ar /pers. E/.

2012.gada 14. decembrī prasītāja iesniedza tiesā prasības pieteikuma grozījumus ar kuriem lūdza tiesu noteikt zemesgabalam lietošanas kārtību, nodibināt ceļa servitūtu, noteikt aizliegumu traucēt ceļa servitūta lietotāju, noteikt tiesības katram kopīpašniekam savā zemesgabala daļā veikt ar likumu atļautās darbības, atsavināt, dāvināt, apgrūtināt, ieķīlāt bez citu kopīpašnieku piekrišanas.

Prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju par lietošanas kārtības noteikšanu kopīpašumā Jūrmalā, /adrese/,servitūta nodibināšanu, par traucējuma aizlieguma noteikšanu, par tiesību noteikšanu veikt likumā atļautās darbības un tiesāšanās izdevumu piedziņu, pamatojot prasību ar Civillikuma 1., 1231.panta 2.punktu, 1067-1072.pantiem, 1074., 1130., 1131., 1133., 1135., 1137., 1140-1141., 1146-1147., 1156. panta 1. un 3.punktu.

Atbildētāja cēlusi pretprasību par lietošanas kārtības noteikšanu, nomas maksas Ls 297,86 apmērā un tiesas izdevumu piedziņu, pienākuma uzlikšanu nojaukt ēku Nr. 002, pamatojot pretprasību ar Civillikuma 863., 866., 1067-1072.pantiem, 1074., 1075., 1779.pantiem, likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta otro daļu.

Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 13.februāra spriedumu /pers. B/ prasība apmierināta. Noraidīta prasība daļā par tiesībām veikt darbības bez zemesgabala kopīpašnieku piekrišanas. Izbeigta tiesvedība daļā par zemesgabala piederības un ēku piederības noteikšanu. Pilnībā noraidīta pretprasība.

Ņemot vērā, ka prasītāja atteicās no prasības daļā par zemesgabala daļu piederības un ēku piederības noteikšanu, pirmās instances tiesa, šajā daļā izbeigusi tiesvedību pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu.

No lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem, pirmās instances tiesa konstatējusi, ka zemesgrāmatu nodalījumā Nr.6529 zemesgabala īpašuma tiesības nostiprinātas uz 1/4 domājamo daļu /pers. B/ un uz 3/ 4 domājamām daļām /pers. C/ no zemesgabala 432 kv.m. platībā/adrese/, Jūrmalā. Uz minētā zemesgabala atrodas dzīvojamā ēka Nr.001 un palīgceltne Nr.002, kuru īpašnieki ir 3/ 8 domājamās daļām /pers. D/, 1/4 domājamai daļai /pers. B/ un 3/8 domājamām daļām /pers. E/.

Saskaņā ar Civillikuma 1067.panta noteikumiem /pers. B/ un /pers. C/ ir zemesgabala /adrese/, kopīpašnieces.

Lietā pastāv strīds par zemesgabala lietošanas kārtību zemesgabalam 434 kv.m. Platībā. Lūdz nododot /pers. C/ lietošanā zemesgabalu 326 kv.m. platībā, kas 2010.gada 7.septembra Zemesgabala iekšējā sadalījuma plānā apzīmēts ar „A" un /pers. B/ lietošanā nodot zemesgabalu 99 kv.m. platībā, kas plānā apzīmēts ar burtu „B" un 9 kv.m. platībā ar burtu „C.

Savukārt /pers. C/ savā pretprasībā norāda, ka zemesgabals sadalāms un /pers. B/ lietošanā nododams zemesgabals 108,5 kv.m. platībā, kas 2011.gada 7.decembra Zemesgabala iekšējā sadalījuma plānā apzīmēts ar burtu "B", /pers. C/ lietošanā nododams zemesgabals 325,5 kv.m. platībā, kas plānā apzīmēts ar burtu „A".

Pirmās instances tiesas atzinusi, ka nav pamatota un nav apmierināma pretprasība daļā par lietošanas kārtības noteikšanu, jo no 2011.gada 7.decembra Zemesgabala iekšējā sadalījuma plāna (lietas lapa 13, 2.sēj.) konstatēts, ka pēc atbildētājas priekšlikuma izstrādātajā plānā zemesgabals 24,79 m garumā starp koordinātēm 58 un 39 ir norādīts kā ceļš, kuru prasītāja var it kā izmantot piekļuvei pie sev piederošā namīpašuma. Tiesa konstatēja, ka faktiski minētajās koordinātēs atrodas saimniecības ēka liters 002, līdz ar to, minēto zemesgabala daļu nav iespējams izmantot kā iebraucamo ceļu.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka prasītājas iesniegtais zemesgabala lietošanas kārtības variants variants ir reāli atbilstošs prasītājas iespējai piekļūt dzīvojamai mājai. Konstatēts, ka prasītājas lietošanā ir dzīvojamās mājas daļa virzienā uz 48 koordināti un šajā mājas daļā atrodas arī prasītājas vienīgā ieeja dzīvojamajā mājā. Ņemot vērā, ka prasītājai ir iespēja piekļūt savam īpašumam tikai no /adrese/ puses, līdz ar to, lai piekļūtu savam īpašumam, prasītāja ir spiesta šķērsot visu zemesgabalu.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka /pers. B/ lietošanā nododams zemesgabals 99 kv.m. platībā, kas 2010.gada 7.septembra Zemesgabala iekšējā sadalījuma plānā (lietas lapa. 175, 1.sēj.) iezīmēts ar „B" un zemesgabalu 9 kv.m. platībā, kas plānā iezīmēts ar burtu „C". Nodot /pers. C/ lietošanā zemesgabalu 326 kv.m. platībā, kas plānā apzīmēts ar „A".

Prasītāja lūdz tiesu nodibināt ceļa servitūtu reālservitūta veidā par labu /pers. B/ īpašumam, kurā ietilpst ¼ domājamā daļa no zemesgabala un ¼ domājamā daļa no namīpašuma un saimniecības ēkas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, kas piešķir tiesību uz kājceļu un iebraucamo ceļu 3 m platumā, 59 kv.m. kopplatībā, kas Zemesgabala iekšējā sadalījuma plānā iezīmēts ar burtu „D" no/adrese/puses pa zemes gabala daļu, kas apzīmēta ar burtu „A" un nostiprināt Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr./numurs/ ceļa servitūtu reālservitūta veidā par labu /pers. B/ īpašumam.

Pirmās instances konstatējusi, ka prasītāja 2010.gada 7.septembrī izstrādātājā plānā servitūtu iezīmējusi ar burtu „D", ceļa servitūta tiesība tiks izmantota kā iebraucamais ceļš, kurš noteikts 3 metru platumā. Tiesa norādījusi, ka ceļa platums atzīstams kā saudzējošs.

Pamatojoties uz Civillikuma 1130. un 1235.pantu, pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītājai ir tiesības uz servitūta nodibināšanu un ceļa servitūta tiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā, līdz ar to, prasība apmierināma.

Tiesa atzinusi, ka ir pamats apmierināt prasītājas prasību daļā par aizliegumu traucēt kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieku un ierobežot tā tiesības, jo prasītājas prasība nav pretrunā ar Civillikuma 1140.panta noteikumiem.

Tiesa atzinusi, ka prasījums daļā par tiesību noteikšanu bez zemesgabala kopīpašnieku piekrišanas veikt visas ar likumu noteiktās darbības, ar pilsētbūvniecības noteikumiem saistītās darbības un citiem reglamentējušiem noteikumiem atbilstošas darbības, dāvināt, atsavināt, apgrūtināt, ieķīlāt un tamlīdzīgas darbības, ir vispārējs un nedod iespēju tiesai izvērtēt faktiskos apstākļus katrā konkrētā gadījumā, tādējādi nav pamata to apmierināt.

Attiecībā uz pretprasības pieteikumā pieteiktajiem prasījumiem, pirmās instances tiesa atzinusi, ka nav pamats apmierināt prasību daļa par zaudējumu piedziņu Ls 297,86 apmērā. Tiesa neguva pierādījumus Civillikuma 1775. pantā noteiktās atbildības pamatam. Tiesa nekonstatēja prasītājas prettiesisko rīcību, zaudējumu esamību un cēlonisko sakaru starp zaudējumu rašanos un prasītājas rīcību. Starp zemesgabala kopīpašniecēm nav bijusi noteikta zemesgabala lietošanas kārtība, līdz ar to, nav iespējams konstatēt, ka prasītāja ir lietojusi atbildētājai piederošo zemesgabalu 30,18 kv.m. platībā laika posmā no 2003.gada 1.janvāra līdz 2012.gadam.

Tāpat pirmās instances tiesa atzinusi, ka noraidāma pretprasība daļā par saimniecības ēkas Nr.002 nojaukšanu. Tiesa konstatēja, ka minētajai ēkai ir trīs īpašnieki, bet atbildētāja vēlas, lai tiesa uzliek par pienākumu ēku nojaukt /pers. B/. Tiesa atzinusi, ka apmierinot šādu prasību, tiktu aizskartas ēkas pārējo īpašnieku likumiskās tiesības.

Par minēto spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi /pers. C/. No iesniegtās apelācijas sūdzības un apelācijas sūdzības precizējumu satura izriet, ka spriedumu pārsūdz pilnībā.

Sūdzībā norādīts, ka nodibināt ceļa servitūtu reālservitūta veidā par labu /pers. B/ īpašumam ir pretrunā ar Civillikuma 1141.pantu. Konkrētajā gadījumā pastāv viens nekustamais īpašums, ar vienu kadastra numuru /numurs A/, kuram ir divi kopīpašnieki, kuriem ir jārīkojas atbilstoši Civillikuma 1067.-1072., 1074., 1075. pantiem. Ņemot vērā, ka /pers. B/ bez jebkādiem šķēršļiem lieto savu īpašumu, kur dzīvo kopš 1963.gada, tiesai nebija pamata noteikt aizliegumu saskaņā ar Civillikuma 1140. pantu.

Apelācijas sūdzības precizējumos norādīts, ka tiesa nav ņēmusi vērā, ka zemes gabalu 24,79 m garumā starp koordinātēm 58 un 39 var izmantot kā ceļu, gadījumā ja nojaukt saimniecības ēku liters 002. Tiesas spriedums daļā par atteikumu nojaukt saimniecības

ēkas Nr.002, arī ir nepamatots. Tiesas sēdē citi šķūņa īpašnieki, kas šajā lietā ir trešās personas, nepiedalījās un atbildētājai tika liegta iespēja uzdot viņiem jautājumus par viņas prasību. Atbildētāja tiesas sēdē piedāvāja variantu, pēc kura trešo personu likumiskās tiesības, atbildētājas prasību apmierināšanas gadījumā, netiktu pārkāptas. Tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka lietā pastāv vienošanās, kur 6.2.punktā prasītajā ņem par saistību to ka „ēku kopīpašnieki atbilstīgi piederošo daļu lielumam (kopā vai katrs atsevišķi) par saviem līdzekļiem veicot palīgceltnes (būves Nr.002) nojaukšanu līdz 2009.gada 01.jūlijam, saglabā sev tiesības uz papildus apbūvējamo platību nojauktās palīgceltnes platības vietā". Tiesa šim rakstiskajam pierādījumam spriedumā nav sniegusi nekādu novērtējumu.

Tiesa spriedumā nav norādījusi kādā tieši veidā tiesa veica „apstākļu analīzi", sakarā ar ko, nav skaidrs, kādu iemeslu dēļ tiesa ir izvēlējusies prasītājas variantu par zemes gabala lietošanas kārtību, bet atbildētājas variantu noraidīja.

Tiesa spriedumā nepamatoti norādīja, ka „nav iespējams konstatēt, ka prasītāja ir lietojusi atbildētājai piederošo zemes gabalu 30,18 kv.m. platībā laika posmā no 2003.gada 1.janvāra līdz 2012.gadam", jo šis tiesas apgalvojums ir pretrunā ar pašas prasītājas paskaidrojumiem, kura šos apstākļus nenoliedza. Tādā veidā, tiesa nepamatoti atteica atbildētājai viņas labā piedzīt zemes gabala lietošanas maksu Ls 297, 86 apmērā.

2013.gada 20.maijā lietā saņemti prasītājas /pers. B/ rakstveida paskaidrojumi par apelācijas sūdzību.

Paskaidrojumos norādīts, ka tiesa, izskatot lietu, ir vispusīgi un objektīvi izanalizējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un tiesas sēdes laikā visu iesaistīto pušu sniegtos paskaidrojumus, izdarījusi pareizus secinājumus, tādējādi taisījusi pareizu un pamatotu spriedumu.

Atbildētājas iesniegtais Zemes gabala plāns neatbilst likumam un dabai, jo šajā plānā nav iezīmēta saimniecības ēka (liters 002), kas pieder kopīpašniekiem. Tiesai nav pamata noteikt ceļa mērķim izmantot Zemes gabala joslu pāri dabā esošajai saimniecības ēkai, elektrotīklu stabam un sadales skapim un noteikt ceļa izmantošanai zemes joslu uz iespējamības pamata - *,,gadījumā, ja nojauktu saimniecības ēku";* prasītājai piederošā saimniecības ēkas telpa Nr.2 atrodas starp divām citām saimniecības ēkas daļām ar vienu koplietošanā esošu jumtu un starpsienām. Nav pamata uzlikt par pienākumu trešajām personām nojaukt saimniecības ēku. 2002. gada 16.janvārī starp namīpašuma kopīpašniekiem tika noslēgts un 2002.gada 21.janvārī reģistrēts zemesgrāmatā „Kopīpašumā esošā namīpašuma lietošanas līgums". Atbildētājai šis līgums ir saistošs, bet tas nedod tiesības uzlikt par pienākumu līguma pusēm pildīt tās saistības, par kurām savstarpēji ir vienojušies ēku īpašnieki, vēl jo vairāk uzlikt par pienākumu nojaukt ēkas, kas reģistrētas zemesgrāmatā.

Tiesas sēdē prasītājas /pers. B/ pārstāve zvērināta advokāte Anita Salmanova apelācijas sūdzību neatzina.

Tiesas sēdē /pers. B/ norādīja, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pareizs un pamatots.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotais pārstāvis /pers. I/ uzturēja apelācijas sūdzību.

Tiesas sēdē trešās personas /pers. E/ pilnvarotā pārstāve /pers. J/ apelācijas sūdzību neatzina.

Tiesas sēdē Pilsētplānošanas nodaļas pārstāve /pers. K/ paskaidroja, ka iestādi zemesgabala lietošanas kārtība neietekmē.

Tiesas sēdē Jūrmalas pilsētas domes pārstāvis /pers. L/ paskaidroja, ka pilsētas domi zemesgabala lietošanas kārtība neietekmē.

Motīvu daļa

Novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumu un noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

Civilprocesa likuma 432. panta piektā daļa nosaka, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Izvērtējot lietā nodibinātos faktus kopsakarā ar lietā esošajiem un iztiesāšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem, kurus apelācijas instances tiesa novērtēja, atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka apmierinot /pers. B/ prasību daļā par zemesgabala lietošanas kārtības noteikšanu, pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un pievienojas minētā sprieduma motivācijai, atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorādot.

Pirmās instances tiesa pamatoti izbeigusi tiesvedību daļā par zemesgabala daļu piederības un ēku piederības noteikšanu pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka zemes gabalu 24,79 m garumā starp koordinātēm 58 un 39 var izmantot kā ceļu, gadījumā, ja nojauktu saimniecības ēku liters 002. Norāda, ka lietā pastāv vienošanās, kur 6.2.punktā prasītajā ņem par saistību to ka „ēku kopīpašnieki atbilstīgi piederošo daļu lielumam (kopā vai katrs atsevišķi) par saviem līdzekļiem veicot palīgceltnes (būves Nr.002) nojaukšanu līdz 2009.gada 01.jūlijam. Tiesa šim rakstiskajam pierādījumam spriedumā nav sniegusi nekādu novērtējumu

Augstāk minētos apelatores argumentus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepamatotiem. Pirmās instances tiesa konstatējusi un lietā par to nav strīda, ka saimniecības ēka liters 002 ir kopīpašums starp /pers. B/, /pers. D/, /pers. M/, /pers. N/. /pers. C/ pretprasību

cēlusi tikai pret /pers. B/ uzliekot tikai pēdējai par pienākumu nojaukt saimniecības ēku liters 002. Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka apmierinot šādu prasību tiesa aizskartu ēkas pārējo īpašnieku likumiskās tiesības. Civillietu tiesu kolēģija atzīst par pamatotu prasītājas rakstveida paskaidrojumos norādīto, ka atbildētājai ir saistošs 2002.gada 16.janvāra Kopīpašumā esošā namīpašuma lietošanas līgums, bet tas nedod tiesības uzlikt par pienākumu līguma pusēm pildīt tās saistības, par kurām savstarpēji ir vienojušies ēku īpašnieki, vēl jo vairāk uzlikt par pienākumu nojaukt ēkas, kas reģistrētas zemesgrāmatā.

Civillikuma 1068.panta otrā daļa nosaka, ka *neviens atsevišķs kopīpašnieks nevar bez visu pārējo piekrišanas ne apgrūtināt kopīpašuma priekšmetu ar lietu tiesībām, ne atsavināt to visā tā sastāvā vai pa daļām, ne arī kaut kādi to pārgrozīt. (..)*

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka tiesa spriedumā nav norādījusi kādā tieši veidā tiesa veica „apstākļu analīzi", sakarā ar ko, nav skaidrs, kādu iemeslu dēļ tiesa ir izvēlējusies prasītājas variantu par zemes gabala lietošanas kārtību, bet atbildētājas variantu noraidīja.

Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa nosaka, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

No pirmās instances tiesas sprieduma izriet, ka tiesa objektīvi izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, kā arī uzklausījusi tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, nonākusi pie secinājuma, ka prasītājas iesniegtais zemesgabala lietošanas variants, ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus un nekustamā īpašuma stāvokli dabā, ir atbilstošākais.

Izvērtējot pirmās instances tiesas secinājumu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka apmierinot prasītājas iesniegto zemesgabala lietošanas variantu, pirmās instances tiesa ievērojusi Civilprocesa likuma 97.panta pirmās daļas noteikumus. Secinājums izdarīts balstoties nevien no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, bet arī tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa nepareizi piemērojusi Civillikuma 1235.pantu apmierinot prasību daļā par reālservitūta nodibināšanu un Civillikuma 1140.panta noteikumus nosakot, ka kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieks nedrīkst traucēt, ierobežot vai kā citādi samazināt ceļa servitūta tiesības lietot kalpojošā nekustamā īpašuma daļu, kas ir nodota kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieka lietošanā un aprobežota ar ceļa servitūtu.

Civillikuma 1141.pants nosaka, ka *katra reālservitūta pastāvēšanai vajadzīgi divi nekustami īpašumi, no kuriem viens apgrūtināts otram par labu; pirmais ir saistītais jeb kalpojošais, otrais tiesīgais jeb valdošais.*

Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasība daļā par reālservitūta nodibināšanu noraidāma, kā nepamatota, jo konkrētajā lietā ir tikai viens nekustamais īpašums, kuram ir vairāki īpašnieki, tādējādi saskaņā ar Civillikuma 1141.pantu reālservitūts nav nodibināms.

Pie šādiem apstākļiem, Civillietu tiesu kolēģija norāda, ka starp atbildētāju un prasītāju jāslēdz zemes nomas līgums, lai nodrošinātu prasītājas piekļuvi viņas īpašuma daļai, turklāt šāda lietu tiesība kā apgrūtinājums atzīmēta arī zemesgrāmatas nodalījuma noraksta III daļas 1.iedaļā.

Ņemot vērā, ka nav pamata apmierināt prasību dāļā par reālservitūta nobinašanu, noraidāms arī prasījums par aizliegumu kalpojošajam nekustamajam īpašuma īpašniekam traucēt ierobežot vai kā citādi samazināt ceļa servitūta tiesības lietot kalpojošā nekustamā īpašuma daļu, kas ir nodota kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieka lietošanā un aprobežota ar ceļa servitūtu.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst par nepamatotu atbildētājas prasību daļā par zaudējumu piedziņu Ls 297,86 apmērā.

Civillikuma 1779. pantā paredzēts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaikus pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību *(K. Torgāns, Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006., 209. lpp.)*.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka nav iespējams konstatēt, ka prasītāja ir lietojusi atbildētājai piederošo zemesgabalu 30,18 kv.m. platībā laika posmā no 2003.gada 1.janvāra līdz 2012.gadam, tā kā starp zemesgabala kopīpašniecēm nav bijusi noteikta zemesgabala lietošanas kārtība.

Izvērtējot prasību daļā par zaudējumu piedziņu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus, un pamatoti noraidījusi prasību par zaudējumu piedziņu.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka lietā nodibinātie apstākļi nevar būt par pamatu zaudējumu atlīdzībai pamatojoties uz Civillikuma 1775. un 1779.pantu, lietā nav konstatēti nepieciešamie priekšnoteikumi sprieduma atcelšanai, jo ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem nav pierādīta prasītājas vainojamība, kā arī ir pierādīts cēloniskais sakars starp zaudējumiem un prasītājas darbību.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, pieņemot spriedumu par prasības apmierināšanu daļā par zemesgabala lietošanas tiesību izmantošanas kārtību, objektīvi un atbilstoši faktiskajiem apstākļiem izvērtēja lietas materiālus, līdz ar ko atbildētājas iesniegtā apelācijas sūdzība kā nepamatota ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.pantu un 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās devumi Ls 448,64 apmērā, kurus veido samaksātā valsts nodeva Ls 10 apmērā, ar publikācijas ievietošanu saistītie izdevumi Ls 19,44 apmērā, izdevumi par advokāta pakalpojumiem Ls 395,00 apmērā un ar pierādījumu iegūšanu saistītie izdevumi Ls 24,20 apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.pantam, no /pers. C/ valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie tiesas izdevumi – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi Ls 42,83 apmērā.

Civilprocesa likuma 204^1. pants noteic, ka tiesa taisot spriedumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu, nosaka termiņu, kas nevar būt garāks par desmit dienām, sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432., 433., 434.pantiem, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Nodot /pers. B/ lietošanā zemesgabalu 99 kv.m. platībā, kas 2010.gada 7.septembra Zemesgabala iekšējā sadalījuma plānā iezīmēts ar „B" un zemesgabalu 9 kv.m. platībā, kas plānā iezīmēts ar burtu „C".

Nodot /pers. C/lietošanā zemesgabalu 326 kv.m. platībā, kas 2010.gada 7.septembra Zemesgabala iekšējā sadalījuma plānā iezīmēts ar „A".

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par zemesgabala piederības un ēku piederības noteikšanu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, samaksātos tiesvedības izdevumus – valsts nodevu Ls 10,00, ar publikācijas ievietošanu saistītos izdevumus Ls 19,44, izdevumus par advokāta pakalpojumiem Ls 395,00 apmērā un ar pierādījumu iegūšanu saistītos izdevumus Ls 24,20 apmērā, kopā Ls 448,64 (četri simti četrdesmit astoņi lati 64 santīmi).

Noraidīt pretprasību par lietošanas kārtības noteikšanu, zaudējuma Ls 297,86 apmērā un tiesāšanās izdevumu piedziņu, kā arī pienākuma noteikšanu nojaukt saimniecības ēku Nr.002.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 42,83 (četrdesmit divi lati 83 santīmi) apmērā.

/pers. C/ noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt, ka dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā, jāiesniedz Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts pieejams no 2013.gada 16.oktobra.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis N. Riņķis

Tiesneši V.Vazdiķis

/pers. A/